

Jak założyć Lokalną Organizację Turystyczną

Źródło: Wiadomości Turystyczne

<http://www.wiadomosciturystyczne.pl/index.php?action=artykuly&start=artykul&m=0,56&ID=539>

Założenie LOT wymaga sporo działań formalno-administracyjnych. Ponieważ jej działanie jest regulowane Ustawą o stowarzyszeniach i Ustawą o POT, stworzenie LOT przypomina założenie zwykłego stowarzyszenia. Trzeba więc przebrnąć szczęśliwie przez wszystkie tryby polskiej maszyny biurokratycznej.

Lokalna Organizacja Turystyczna jest jedną ze struktur działających w trzystopniowym systemie promocji Polski. Analogicznie do regionalnej organizacji turystycznej, LOT jest organizacją współpracy samorządu terytorialnego, zwłaszcza samorządu szczebla powiatowego lub gminnego i lokalnej branży turystycznej w zakresie promocji turystycznej obszaru obejmującego działalność tej organizacji, a w szczególności kreowania lokalnych produktów turystycznych. Jest ona stowarzyszeniem rejestrowym, posiadającym osobowość prawną i statut oraz wybieralne władze, zarząd i komisję rewizyjną. Do tworzenia i działania regionalnych i lokalnych organizacji turystycznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach z uwzględnieniem szczególnej sytuacji wynikającej z Ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej, powodującej, że członkiem LOT mogą być, obok osób fizycznych, również osoby prawne, a w szczególności jednostki samorządu terytorialnego, spółki prawa handlowego oraz inne stowarzyszenia. Nadzór nad tymi organizacjami sprawuje minister właściwy do spraw turystyki. Mogą one również prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji ich celów i w przedmiocie określonym w ich statutach. Do najważniejszych zadań lokalnych organizacji turystycznych należy integracja społeczności lokalnej, głównie jednostek samorządu lokalnego i branży turystycznej, kreowanie produktu turystycznego wokół lokalnych atrakcji turystycznych, gromadzenie i aktualizacja informacji o atrakcjach i produktach turystycznych oraz utrzymanie i prowadzenie lokalnych punktów informacji turystycznej. Najwięcej lokalnych organizacji turystycznych powstało w latach 2003–2004, a gros z nich, bo 34 proc., utworzono w miastach posiadających od 10 do 100 tys. mieszkańców. Szacuje się, że w Polsce funkcjonuje obecnie około stu kilku lokalnych organizacji turystycznych. Jedne z nich zaprzestają działalności, na ich miejsce powstają inne. Różne są drogi powołania organizacji.

1 Zorganizuj spotkanie założycielskie

Do założenia LOT niezbędne jest minimum 15 osób fizycznych lub prawnych. Mogą to być przedstawiciele przedsiębiorców branżowych, lokalnych organizacji pozarządowych sektora turystyki oraz reprezentanci jednostek samorządu terytorialnego, czyli miasta, gminy lub powiatu. Osoby prawne muszą być podczas zebrania reprezentowane przez osoby do tego upoważnione. W przypadku JST konieczne są stosowne uchwały rady miasta, gminy lub powiatu. Podczas spotkania członkowie założyciele podejmują uchwały o powołaniu organizacji i przyjęciu jej statutu, a także o wyborze komitetu założycielskiego i upoważnieniu komitetu założycielskiego do złożenia wniosku o rejestrację. Wszystkie decyzje podjęte przez zebranie założycielskie są podejmowane w drodze uchwał. Na spotkaniu założycielskim można zamiast komitetu założycielskiego wybrać od razu władze organizacji. Jednak w spotkaniu założycielskim zwykle uczestniczy mniej osób i

podmiotów niż w zwoływanym już po rejestracji w KRS pierwszym zebraniu walnym, a to ogranicza wybór władz. Często też okres między zebraniem założycielskim a pierwszym walnym zebraniem można wykorzystać do pozyskania nowych członków. W ten sposób nie zostaną oni pozbawieni możliwości udziału

w określaniu działań i wyborze władz nowej organizacji. Należy pamiętać o sporządzeniu protokołu z przebiegu zebrania założycielskiego oraz ewentualnie z wyboru komitetu założycielskiego.

Statut organizacji powinien w szczególności określać jej nazwę. Powinna ona oczywiście odróżniać ją od innych stowarzyszeń i instytucji. W statucie należy również zamieścić teren działania i adres siedziby LOT, a także wyznaczyć cele i sposoby ich realizacji. Tego typu dokument musi szczegółowo określać sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz

prawa i obowiązki członków. W statucie organizacji powinna się znaleźć informacja o tym, jaki jest tryb wyboru władz, uzupełniania ich składu oraz zakres kompetencji. Przed zatwierdzeniem statutu należy również zdecydować, jak będzie reprezentowana organizacja oraz jaki będzie sposób zaciągania zobowiązań majątkowych. Jest to również moment, aby określić sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich. Każdy statut musi precyzować, w jaki sposób można dokonywać w nim zmian oraz jak ma nastąpić ewentualne rozwiązanie się organizacji.

2 Zarejestruj lokalną organizację turystyczną w KRS

LOT zyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.

Zgodnie z ustawą powinno to nastąpić najpóźniej siedem dni po zakończeniu zebrania założycielskiego. W praktyce jednak wymóg ten nie jest rygorystycznie przestrzegany. Do rejestru należy złożyć cztery egzemplarze uchwalonego statutu,

po dwa egzemplarze protokołu z zebrania założycielskiego, uchwały o powołaniu organizacji i uchwały o wyborze komitetu założycielskiego. Inne uchwały podjęte na zebraniu założycielskim także powinny znaleźć

się w KRS. Ponadto należy dołączyć wypełnione formularze KRS W20 oraz KRS-WF, czyli formularz zgłoszenia członków założycieli. Wśród dokumentów powinny się również znaleźć uwierzytelnione notarialnie wzory podpisów członków komitetu założycielskiego LOT.

Oprócz powyższych załączników należy także złożyć zaświadczenie o możliwości korzystania z lokalu, który jest siedzibą organizacji.

Stowarzyszenia, w tym LOT, są zwolnione z opłaty sądowej przy rejestracji. Sąd ma trzy miesiące na zarejestrowanie organizacji. W trakcie tego okresu może wezwać do uzupełnienia lub zmiany dokumentów, a także odmówić wpisania organizacji do KRS, podając powody takiej decyzji.

3 Zwołaj pierwsze walne zebranie członków LOT

Jeśli na zebraniu założycielskim nie zostały wybrane władze organizacji, to powinno to nastąpić na pierwszym walnym zebraniu jej członków. Oprócz nich mogą w nim uczestniczyć także zaproszeni goście niezrzeszeni w LOT. Walne zebranie podejmuje uchwały o wyborze zarządu organizacji, wyborze komisji rewizyjnej oraz ewentualnie o wyborze sądu koleżeńskiego. Także wtedy przyjmuje się kierunki rozwoju i plan działań kadencji zarządu. Powinno się wtedy ustalić wysokość składki członkowskiej oraz określić założenia budżetowe na najbliższy rok. Przed zwołaniem walnego zebrania warto przygotować jego program, a także projekty poszczególnych uchwał o wyborze władz, o planie działań stowarzyszenia oraz zatwierdzeniu jego planów budżetowych.

Po wybraniu władz organizacji na pierwszym walnym zebraniu można zaktualizować dane,

które zostały złożone w KRS. Jeśli złożone dokumenty są zgodne ze stanem po walnym zebraniu, oczywiście nie ma takiego obowiązku. Jeśli jednak władze zostały wybrane po przekazaniu dokumentów do KRS, zmian należy dokonać najpóźniej w ciągu siedmiu dni po zakończeniu pierwszego zebrania. Uzupełnienie danych w KRS powinno być złożone na formularzu wniosku W20, a zgłoszenie osób uprawnionych do reprezentacji LOT na formularzu KRS WK. Pamiętaj o dołączeniu uwierzytelnionych notarialnie wzorów podpisów członków zarządu LOT. Uzupełnienie danych wiąże się z uiszczeniem opłaty skarbowej w wysokości 150 zł. Opłatę można uiścić gotówką w sądzie lub przelewem na rachunek bankowy sądu.

4 Pozyskaj numery REGON, NIP i konto w banku

Zgodnie z Ustawą o stowarzyszeniach, LOT powinien mieć numer w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej, czyli REGON. O nadanie numeru należy wystąpić do urzędu statystycznego w terminie do 14 dni od daty rejestracji w KRS. Zgłoszenia dokonuje się na formularzu RG-1. Urząd statystyczny ma siedem dni od daty otrzymania wniosku RG-1 na wydanie numeru REGON. Nadanie tego numeru nie wiąże się z żadną opłatą.

LOT powinien także mieć numer NIP. O jego nadanie należy wystąpić do urzędu skarbowego u właściwego dla siedziby organizacji, po otrzymaniu potwierdzenia numeru REGON. Zgłoszenia dokonuje się na formularzu NIP-2. Urząd skarbowy ma 30 dni na nadanie NIP. Również ta formalność nie wiąże się z żadną opłatą skarbową. Niestety pozyskanie NIP-u wiąże się z jednym z absurdów polskiej biurokracji. Urząd skarbowy wymaga wpisania do formularza numeru rachunku bankowego organizacji. Z kolei, aby założyć rachunek bankowy, potrzebny jest dokument potwierdzający nadanie numeru REGON, NIP, statut organizacji i aktualny odpis z KRS. Problem ten można ominąć dwójako. Jednym z rozwiązań jest złożenie pisma z prośbą do US o możliwość uzupełnienia numeru w chwili założenia rachunku. Można też spróbować otworzyć rachunek bankowy bez numeru NIP. W tym celu należy umówić się z bankiem na uzupełnienie NIP po jego otrzymaniu. W banku osoby upoważnione do reprezentowania LOT muszą stawić się osobiście i złożyć wzory podpisów. Aktualny odpis z KRS można uzyskać w oddziałach Centralnej Informacji KRS. Koszt uzyskania jednego egzemplarza aktualnego odpisu KRS to 30 zł.

5 Uzupełni dane w KRS i REGON

Po zakończeniu całej procedury, uzyskaniu niezbędnych numerów i założeniu konta bankowego, należy ponownie powiadomić o zmianach KRS. Uzupełnij więc dane o numerach NIP i REGON oraz podaj numer rachunku bankowego organizacji. Zgłoszenia dokonasz na formularzu KRS-WY w odpowiednim regionalnym Wydziale Gospodarczym KRS. Zmiana ta nie wymaga uiszczenia opłaty sądowej. Uzupełnienia danych dokonać należy także w urzędzie statystycznym, który wydał numer REGON dla LOT. Poinformuj urząd o numerze NIP i numerze konta bankowego. Zgłoszenia dokonasz na formularzu RG-1. MZ

Co powinien zawierać statut LOT

- nazwę stowarzyszenia, odróżniającą je od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji, teren działania i siedzibę stowarzyszenia,
- cele i sposoby ich realizacji,
- sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków,
- władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje,

- sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał,
- sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich,
- zasady dokonywania zmian statutu,
- sposób rozwiązywania się stowarzyszenia.

W jakim celu tworzone są LOT i jak najlepiej nimi zarządzać?

Celem jest sprawniejsze i efektywniejsze wspieranie rozwoju turystyki na poziomie lokalnym. LOT powinny posiadać wszelkie atrybuty działań jednostek ds. turystyki władz samorządowych, łącząc je z kreatywnością, motoryką i sprawnością działania branży i organizacji pozarządowych. Najlepiej działania LOT oprzeć o konkretny produkt turystyczny. Można też utożsamić LOT z jednostką administracyjną. Jednak warunkiem jest faktyczne otwarcie na współpracę ze strony gminy.

Co jest zatem warunkiem dobrego funkcjonowania LOT?

Przede wszystkim dobra wola i realne zaangażowanie wszystkich zainteresowanych rozwojem turystyki w subregionie. Dotyczy to przede wszystkim władz lokalnych – jeżeli gmina nie zaangażuje się w pełni, to tworzenie LOT mija się z celem. Gmina powinna przekazać LOT część swoich zadań i środków na ich realizację. Władza musi traktować te organizacje jako swoje narzędzie do efektywniejszej realizacji zadań z zakresu polityki rozwoju sektora turystyki.

Gdy wszystkie te warunki są spełnione, jakie korzyści płyną z działań LOT?

Przede wszystkim efekt synergii wynikający z połączenia potencjału gminy, kreatywności i motoryki przedsiębiorców z pewną mądrością społeczną organizacji pozarządowych. Urzędnik sam nie jest w stanie rozwijać turystyki w regionie, tak samo jak przedsiębiorca kreujący produkt przyjazdowy nie może działać bez współpracy z urzędem. Zależność ta jest wzajemna, dlatego aby działać skutecznie, trzeba połączyć działania. Gdy tak się stanie, można realizować zadania w sposób najbardziej efektywny ekonomicznie i społecznie, dokonywać oszczędności w wydatkach, podnosić standard usług turystycznych i zwiększać ich zyskowność.

Skonfrontujmy tę wizję z rzeczywistością. Jaka jest obecnie kondycja polskich LOT?

Istnieją dwie skrajne narracje dotyczące tych organizacji. Z jednej strony idea tworzenia LOT jest słuszna, z drugiej sposób realizacji tych założeń jest zły. Jeżeli chcemy mieć dobry system w układzie POT-ROT-LOT, to tę reformę trzeba dokończyć. Niestety do tej pory udało się to zrobić tylko na poziomie POT, wszystkie niższe szczeble, a szczególnie LOT, działają na zasadzie wolnej amerykanki. W dużej części są to organizacje fasadowe, działające akcyjnie albo wcale. To jednak nie ich wina a przede wszystkim systemu, w którym próbują funkcjonować. Organizacje te trzeba upodmiotowić, nadać im odpowiedni charakter i kompetencje, stworzyć zasady i określić relacje.